

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2026
Institution	Kolding Hf og VUC
Uddannelse	Hf-enkeltfag
Fag og niveau	Religion C
Lærer(e)	Michael Bork
Hold	ReC22601

Oversigt over gennemførte temaer og undervisningsforløb

Forløb 00	Religion i det senmoderne samfund
Forløb 01	Nordisk religion
Forløb 02	Kristendom og samfund
Forløb 03	Fra Mekka til Vollsmose
Forløb 04	Buddhisme i øst og vest
Forløb 05	Tro og etik i velfærdsstaten

Omfang af det gennemgående materiale er 200 normalsider.

00 RELIGION I DET SENMODERNE SAMFUND

Forløbets indhold, fokus og faglige mål

Forløbet fungerede som introduktion til religionsfaget og til religionens rolle i det senmoderne samfund. Eleverne arbejdede med, hvordan religion kan defineres, og hvorfor grænsen mellem religion, kultur, tradition og livsstil kan være vanskelig at trække. Forløbet introducerede substantielle og funktionelle religionsdefinitioner, Ninian Smarts syv dimensioner samt centrale begreber som ritual, myte, det hellige og transcendens.

Derudover undersøgte forløbet religionens forandrede rolle fra traditionssamfund over moderne samfund til senmoderne samfund. Her blev der arbejdet med sekularisering, affortryllelse, genfortryllelse, individualisering, pluralisme og afsekularisering. Forløbet sluttede med en undersøgelse af religion i dagens Danmark, hvor eleverne arbejdede med, hvordan religion fortsat kan spille en rolle i et samfund, hvor mange ikke nødvendigvis opfatter sig selv som troende.

Kernestof

- Religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid, religionsfaglige metoder.

Anvendt materiale

Kernestof

- Michael Bork: Hvad er religion – og hvornår bliver noget religiøst? ca. 3,8 normalsider
- Michael Bork: Religion og samfund gennem tre epoker ca. 4,1 normalsider
- Michael Bork: Religion i dagens Danmark ca. 4,3 normalsider

Supplerende stof

- Sange og eksempler anvendt til diskussion af religion, kultur og tradition, herunder *Vi pløjede og vi så'de*, *Øjet* og *Into My Arms* (2 normalsider)
- Øvelser med billedanalyse og rangering af religiøse/religionslignende fænomener

Omfang

- 14 normalsider. Samlet undervisningstid: 4,5 timer.

Arbejdsformer

Klasseundervisning, individuelt arbejde og gruppearbejde.

01 NORDISK RELIGION

Forløbets indhold, fokus og faglige mål

Forløbet undersøgte nordisk religion både som historisk religion og som moderne religiøs livstolkning. Eleverne arbejdede med moderne asatro, nyhedenskab/neopaganisme, ritualer, myter, kosmologi og kult. Der blev lagt vægt på at forstå, hvordan førkristne nordiske forestillinger i dag kan genbruges, rekonstrueres og nyfortolkes i moderne religiøse fællesskaber.

Forløbet bevægede sig fra moderne asatro over nordisk mytologi og kult til tekstlæsning og analyse. Der blev arbejdet med begreber som blót, kultreligion, do ut des, antropomorfisme, polyteisme, kosmos og kaos. Eleverne arbejdede desuden med indefra- og udefra-perspektiver på moderne asatro og med spørgsmålet om, hvorfor gamle guder og ritualer kan få ny betydning i et senmoderne samfund.

Kernestof

Udvalgte sider af yderligere én religion; religioners samfundsmæssige; politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid; religionsfaglige metoder.

Anvendt materiale

Kernestof

Michael Bork: Hvad er asatro i dag? (5,3 normalsider)

Michael Bork: Vølvens spådom og det nordiske verdensbillede (6,9 normalsider)

Michael Bork: Kulden i nordisk religion (2,9 normalsider)

Supplerende stof

- DR TV: Vil du droppe din kirkeskat og betale til Moder Natur i stedet? Tro til salg, 2021. (5 sider)
- Det Danske Filminstitut: Vølvens spådom (1996) YouTube, 2014. (3 sider)
- DR TV: Hedning på høje hæle. Himlen over Danmark, 2006. (5 sider)
- Helena Valorintha: Et hjem til Martin og mig. Forn Sidrs medlemsblad *Vølse*, oktober 2003. (2 sider)

Omfang

30 normalsider. Samlet undervisningstid: 9 timer.

Arbejdsformer

Klasseundervisning, individuelt arbejde og gruppearbejde.

02 KRISTENDOM OG SAMFUND

Forløbets indhold, fokus og faglige mål

Forløbet undersøgte kristendommen som tro, kultur og samfundsinstitution i Danmark og med historiske perspektiver til kristendommens formative periode og reformationen. Eleverne arbejdede med kristendommens rolle i et sekulariseret samfund, hvor kristendommen fortsat er forankret i institutioner, ritualer, kalender og folkekirke, selv om mange danskere ikke opfatter sig selv som særligt religiøse.

Forløbet omfattede kristendommens rødder, Jesus, Paulus, den kristne grundfortælling, Bjergprædikenen, reformationen, folkekirken, frikirker og folkekirkens rolle i dag. Centrale begreber var blandt andet sekularisering, kulturkristendom, messias/Kristus, frelse, synd/arvesynd, opstandelse, treenighed, næstekærlighed, katolicisme, protestantisme, folkekirke, toregimentelære, frikirke og karismatisk kristendom.

Kernestof

Kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer; nutidige og klassiske tekster; religionsfaglige metoder.

Anvendt materiale

Kernestof

- Michael Bork: Kristendom i et sekulariseret Danmark (4,4 normalsider)
- Michael Bork: Jesus, Paulus og den tidlige kristendom (5,7 normalsider)
- Michael Bork: Den kristne grundfortælling (4,7 normalsider)
- Michael Bork: Fra statskirke til folkekirke (4,1 normalsider)
- Michael Bork: Pinsebevægelsen – mellem Helligånd og modernitet (4,8 normalsider)
- Michael Bork: Folkekirken i dag (2,8 normalsider)

Supplerende stof

- Danmarks Riges Grundlov: Grundlovens paragraffer om religion (§4, §6, §66, §67, §68, §69, §70). Retsinformation, 2024. (0,4 normalside)
- DR TV: Tro til salg – Kan man sammenligne folkekirken med en rullepølse? Tro til salg, 2021. (5 normalsider)
- DR TV: De unge præster afsnit 1. De unge præster, 2020. (5 normalsider)
- Filmcentralen: Min tro - Be' om et mirakel - Pinsebevægelsen (1 normalside)
- Bibelen online: Matthæusevangeliet 22, 34-40 (Det største bud i loven); Galaterbrevet 3, 23-29 (Loven og Guds løfter) (1 normalside). Bibelselskabet, 2024

Omfang

39 normalsider. Samlet undervisningstid: 12 timer.

Arbejdsformer

Klasseundervisning, individuelt arbejde og gruppearbejde.

03 FRA MEKKA TIL VOLLSMOSE

Forløbets indhold, fokus og faglige mål

Forløbet undersøgte islam som verdensreligion og som minoritetsreligion i Danmark. Eleverne arbejdede med islams historiske oprindelse, Muhammed, Koranen, de fem søjler, sunni- og shia-islam, sharia, hadith, halal/haram, ramadan, umma og forskellige måder at være muslim på. Et centralt fokus var, at islam ikke er én ensartet størrelse, men fortolkes og praktiseres forskelligt afhængigt af tradition, kultur, individ og samfundskontekst.

Forløbet havde desuden et tydeligt dansk og europæisk perspektiv. Eleverne arbejdede med islam i Danmark, konvertitter, moskéer, fællesskab, normer, social kontrol, parallelsamfund, Vollsmose og debatter om tørklæde og religiøs pligt. Jan Hjärpes typologi blev anvendt til at forstå forskellige muslimske positioner og fortolkninger.

Kernestof

Islam, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster; religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid.

Anvendt materiale

Kernestof

- Michael Bork: Islam i det moderne Danmark (5,6 normalsider)
- Michael Bork: Muhammed – profet, forbillede og leder (4 normalsider)
- Michael Bork: De fem søjler (5,6 normalsider)
- Michael Bork: Forskellige måder at være muslim på (6 normalsider)
- Michael Bork: Islam og sharia i Vollsmose (6,2 normalsider)
- Michael Bork: Er tørklædet en religiøs pligt? (4,3 normalsider)
- Michael Bork: Dansk islam? Perspektiver på islam i Danmark (3,9 normalsider)

Supplerende stof

- DR TV: Fra Vollsmose til Folketinget, Hvorfor går Meryem med Niqab?, Skal muslimer give Rasmus Paludan et kram?, (15 sider)
- TV Fyn: Skilsmissesagen i Vollsmose. YouTube, 2020. (1 sider)
- Den Klare Koran: sura 5, 6; 24, 31 og 33,59 (tildækning af kvinder); 112, 49, 10 (fællesskab); 1-4 (monoteisme);. Oversættelse ved Amér Majid. Forlaget Tronen, 2015. (0,3 side)
- Sahih Muslim: Gabriels hadith (uddrag). Deniz Kitirs oversættelse i Klassisk og moderne islam. Forlaget Systime, 2024. (0,3 side)
- Muhammeds natterejse og himmelfart: Ibn Hisham. Moderne oversættelse: A. Guillaume, *The Life of Muhammad* (1955)

Omfang:

54 normalsider. Samlet undervisningstid: 10,5.

Arbejdsformer

Klasseundervisning, individuelt arbejde og gruppearbejde.

04 BUDDHISME I ØST OG VEST

Forløbets indhold, fokus og faglige mål

Forløbet undersøgte buddhismen som verdensreligion, livstolkning og levet religion i både asiatiske og vestlige sammenhænge. Eleverne arbejdede med forskellen mellem buddhisme i mange asiatiske samfund og moderne vestlige former for buddhisme, hvor meditation, mindfulness og personlig udvikling ofte fremhæves. Samtidig blev buddhismens rituelle og fællesskabsorienterede sider belyst gennem templer, munke, nonner, offergaver og højtider.

Forløbet behandlede buddhismens opståen i Nordindien, forholdet til ældre indiske forestillinger, Buddhas liv og oplysning, samsara, karma, reinkarnation, an-atman, nirvana, middelvejen, de fire ædle sandheder og de tre gifte. Eleverne arbejdede også med Buddhalegenden og med interviewmateriale om en dansk buddhistisk nonne.

Kernestof

Udvalgte sider af yderligere én religion, religionsfaglige metoder.

Anvendt materiale

Kernestof

- Michael Bork: Buddhismen som verdensreligion ca. 4,9 normalsider
- Michael Bork: Buddhismens opståen i Nordindien ca. 6,5 normalsider
- Michael Bork: Buddhas vej – fra samsara til nirvana ca. 4,7 normalsider

Supplerende stof

- DR TV: Kan man gå til buddhisme? Tro til salg, 2021. (5 sider)
- TrueTube: The Enlightenment of the Buddha. YouTube, 2014. (1 side)
- Allan Ahle m.fl. (red): Horisont C - grundbog i Religion: Buddhalegenden. Forlaget Systime, 2024. (3,7 sider)
- Anders Nielsen: Buddhisme. Introduktion og tekster: Interview med en dansk buddhistisk nonne. Forlaget Systime, 2024. (2,8 sider)

Omfang

- 29 normalsider. Samlet undervisningstid: 12 timer.

Arbejdsformer

Klasseundervisning, individuelt arbejde og gruppearbejde.

05 TRO OG ETIK I VELFÆRDSSTATEN

Forløbets indhold, fokus og faglige mål

Forløbet undersøgte etik som både personlig refleksion og samfundsmæssig praksis i velfærdsstaten. Eleverne arbejdede først med forskellen mellem moral og etik og derefter med tre klassiske etiktyper: dydsetik, pligtetik og nytteetik. Forløbet koblede filosofisk etik til konkrete dilemmaer i velfærdsstaten, særligt i relation til omsorgsarbejde, sundhedsvæsen, prioritering og ansvar for sårbare mennesker.

Forløbet behandlede også kristen etik, næstekærlighed, Luthers kaldstanke, samt diskussionen om den konkrete og den universelle næste. Eleverne arbejdede med bibeltekster om næstekærlighed og med politisk brug af næstekærlighedsbegrebet i flygtningedebatten. Senere blev Kant, det kategoriske imperativ, det praktiske imperativ, Bentham, Mill, utilitarisme og QALY anvendt på etiske dilemmaer i sundhedsvæsenet.

Kernestof

Etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger; religionsfaglige metoder.

Anvendt materiale

Kernestof

- Michael Bork: Hvad er etik og moral? (4,8 normalsider)
- Michael Bork: Dydsetikken og det gode liv (6,7 normalsider)
- Michael Bork: Fra næstekærlighed til Luthers kaldstanke (8 normalsider)
- Michael Bork: Kant og pligtetikken (5,2 normalsider)
- Michael Bork: Nytteetik i sundhedsvæsenet (5,5 normalsider)

Supplerende stof

- Bibelen online: Matthæusevangeliet 22, 34-40, Lukasevangeliet 10, 25-37 (Lignelsen om den barmhjertige samaritaner, Matthæusevangeliet 25, 31-46 (Verdensdommen) (2 normalsider)
- Marie Krarup: Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste. Interview med Anna Rask Petersen. Kristendom.dk, 2015. (1,5 side)

Omfang

34 normalsider. Samlet undervisningstid: 12 timer.

Arbejdsformer

Klasseundervisning, individuelt arbejde og gruppearbejde.